

El Govern sotmet a informació pública l'avantprojecte de la nova Llei d'alta muntanya que afecta 144 municipis

Substituirà l'actual legislació aprovada el 1983 per fer front a reptes econòmics, socials ambientals i institucionals

Vielha - El Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica sotmet a informació pública des d'aquest dijous i durant un mes l'avantprojecte de la nova Llei d'alta muntanya perquè les entitats i la ciutadania puguin presentar-hi al·legacions. La nova llei substituirà l'actual legislació aprovada el 1983 per fer front als nous reptes econòmics, socials, ambientals i institucionals. L'àmbit territorial de la nova normativa abastarà l'Aran i les comarques de l'Alta Ribagorça, el Pallars Sobirà, el Pallars Jussà, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Solsonès, el Berguedà i el Ripollès, que ja estaven incloses en l'antiga llei. En conjunt, són 144 municipis que ocupen el 28,3% de la superfície de Catalunya i que aporten el 2% de la població.

Contempla un Pla d'actuacions estratègiques que recollirà cada sis anys projectes que rebran finançament públic. La nova Llei situarà el centre de gravetat de les polítiques de muntanya en el mateix territori i, per això, crea una Oficina Tècnica de l'Alta Muntanya i reformula el Consell General de l'Alta Muntanya com a òrgan de participació i de decisió.

La consellera de Territori, Sílvia Paneque, ha explicat des de l'Aran, on ha parlat de l'avantprojecte que ja es va sotmetre a un primer procés de consulta ciutadana l'any 2024, durant el qual es van rebre 31 aportacions i nombrosos escrits de particulars.

Un cop es tanqui la informació pública i s'incorporin, si s'escau, les al·legacions rebudes, l'avantprojecte de llei continuarà la seva tramitació cap a l'aprovació per part del Consell Executiu i la iniciació del tràmit parlamentari.

La Garrotxa queda fora i cinc comarques i l'Aran tindran una atenció específica

El Pla contindrà una secció específica amb actuacions pensades especialment per a l'Aran, l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Pallars Jussà i el Pallars Sobirà. Es considera que aquestes zones necessiten una atenció especial a causa de la llunyania dels centres econòmics i de serveis i de les seves característiques socioeconòmiques.

La Garrotxa, que també estava inclosa, ara s'ha exclòs perquè no compleix els criteris físics que caracteritzen l'àmbit de l'alta muntanya, però continuarà gaudint d'alguns beneficis derivats del desplegament de la nova llei. I, en el cas

dels municipis de les anomenades zones de muntanya (135 municipis d'una vintena de comarques), no comparteixen la vulnerabilitat pròpia de l'alta muntanya i estan emparats per la nova legislació en matèria de municipis rurals que ha desplegat el Govern, ha dit Paneque.

Així mateix, s'introdueix una modificació a la Llei municipal i de règim local de Catalunya diferenciant els municipis de muntanya dels territoris que formen part del nou àmbit de l'alta muntanya.

Reptes comuns en un context de canvi global

Els territoris de muntanya comparteixen molts trets, com el baix pes demogràfic i la dispersió dels nuclis habitats, l'orografia i el clima, que fan necessari alhora més esforç públic per a la prestació de determinats serveis. Aquesta situació coincideix amb el fet que els ajuntaments d'aquests territoris són petits i amb recursos limitats per exercir les seves funcions. No obstant això, en els 40 anys des de l'antiga Llei, el nivell d'infraestructures de comunicació i la xarxa d'equipaments han millorat, la caiguda demogràfica ha perdut intensitat i l'economia s'ha terciaritzat, en gran part per l'auge del turisme, les telecomunicacions han obert noves oportunitats i s'han expandit els espais naturals protegits.

En l'actual context de canvi global cal destacar, però l'elevada vulnerabilitat de tot l'àmbit pirinenc davant del canvi climàtic, en forma de pèrdua d'oportunitats, d'amença als serveis ecosistèmics i d'augment de riscos geològics (allaus, desprendiments de roques, esllavissades o dinàmiques torrencials) que poden afectar nuclis, infraestructures i activitats econòmiques.

Les especificitats i els reptes associats dels territoris de muntanya continuen fent necessària la intervenció pública amb polítiques de discriminació positiva, integrals i ajustades a la seva realitat territorial.

Tres línies bàsiques de la nova llei

La consellera Paneque ha desgranat les tres línies bàsiques d'actuació de la nova Llei: l'habilitació d'una estructura tècnica a l'alta muntanya; la creació del Pla d'actuacions estratègiques, i una nova governança, reformulant el Consell General de Muntanya.

Es crearà l'Oficina Tècnica d'Alta Muntanya, per apropar la gestió de les polítiques públiques al territori. L'Oficina tindrà dues funcions principals: farà tasques d'Observatori de l'Alta Muntanya i serà l'encarregada d'elaborar la proposta del Pla d'actuacions estratègiques i coordinarà el seu desplegament.

Projectes tractors per al territori

El Pla d'actuacions estratègiques, amb una vigència de sis anys, recollirà projectes innovadors, tractors d'economia, generadors de benestar i amb efectes supramunicipals, que rebran finançament públic. Aquests projectes poden ser privats, impulsats per algun ens públic, o mixtos.

Una nova governança

Precisament, la nova Llei considera el Consell General de l'Alta Muntanya com el seu òrgan de governança territorial i sectorial més rellevant. Fins ara està format per representants dels diversos departaments més directament implicats en les polítiques de muntanya, pels ens locals i per les associacions i organitzacions representatives d'interessos econòmics i socials d'aquest àmbit territorial.

Amb la nova llei, el Consell General de l'Alta Muntanya es reformularà mitjançant l'aprovació d'un reglament que en detallarà la nova composició i funcions, i passarà de ser un òrgan merament consultiu a un de participació i decisió.